

ние, и това дълбоко разтърсва душата и трайно се впива в съзнанието му.

- И на четвърто и последно място стои личният и професионален опит на Димов в Института „Кахал“ в Мадрид. Престоят му съвпада с първите следвоенни години, през които Испания преживява тежка криза и държавата тъне в мизерия и глад. Научната цел на Димов е да усвои на практическа основа създадената от Кахал през 1913 г. теория за структурата на нервната система чрез метод за импрегниране⁸ на нервната тъкан със сребърен нитрат (AgNO_3). Но културната и научна дейност по това време са почти парализирани. Много учени и интелектуалци с републикански възгледи са подложени на репресии и изгнание. Разрушена е голяма част от социалната инфраструктура и липсват основни средства за работа. В конкретния случай на Димов научната му дейност е силно възпрепятствана поради спирането на внос от Германия на препарати, необходими за лабораторната му дейност. Но въпреки всички трудности Димов работи съсредоточено и методично, преодолявайки, доколкото е възможно, пречките за една нормална работа, и донася в България ценни записки с наблюдения от експериментите и мостри от най-новите препарати за неврехистологията.

Димов разгръща визуално широки исторически платна и настройва обектива на анализаторския си микроскоп към конкретената, индивидуална съдба. Тълкува някои от причините за голямата човешка драма на следвоенна Испания като наследство на традиционните вековни порядки, задушавачи прогреса на държавата. *Идалго* за него е самата Испания, която дефинира само с две изречения в самото начало на романа „Осъдени души“:

“Той видя същата *España tradicional*, която бе оставил преди петнадесет години - надута, горда, благородна, но вежлива и чудновато смешна в своята лицемерна демократичност и със спомена за славно минало, което изтъкваше навсякъде.

⁸ Tinción cromoargéntica.